

ПОСЕТАТА НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО ХУНЗА Е УШТЕ ЕДЕН ДОКАЗ ЗА НАШИОТ ИДЕНТИТЕТ!

ИМА ЛИ ТАМУ НАВИСТИНА МАКЕДОНЦИ?

Неодамна се вративте од едно мошне интересно патување, чија мисија беше она што долги години, поточно единаесет години, е мисија и на "Македонско сонце", "Вистинската приказна за Македонија".

ДОЈЧИНОВСКА: Мисија?! Можеби и беше! Знам дека беше одговор на големото и суштинското македонско прашање: има ли таму навистина Македонци!

За интелектуалната македонска јавност, Хунзите и Калашите барем десеттина години наназад, кога јас прв пат слушнав за нив, претставуваа "само слушната приказна", со мистичен призвук и хипотетичка визија.

Секој што малку прочитал македонска историја (тука мислам на Квинт Куртиј Руф, Плутарх, Аријан), би требало да има претстава дека во целата таа "неоромантичарска македонска приказна" има една едноставна логика - до таму, до подножјето на Хималаите дошол и Александар Македонски, со македонската фаланга, следејќи го патот на свилата, кон Исток, кон Сонцето, до крајот на светот. Некои од нив останале таму, ние ги најдовме, сè уште се таму. Сите овие векови, од пред Христа (326-327 г. пр.н.е.) до денес, заради непристапните планински предели, заштитени од разни мисионери, љубопитни патувачи, случајни минувачи по светот и напаѓачи, отсечени и од Патанците и од Кинезите и од цел свет - живееле високо на Хималаите сами и недопрени. Хунзите и Калашите велат дека кај нив се доаѓа само ако си тргнал кај нив. А, ние тргнавме токму кај нив - кај нашите на Хималаите, чуварите на најоддале-

чените дестинации од најславните македонски времиња. И едните и другите за себе велат дека се потомци на Александар Македонски.

Разговорот го водеше:
Елизабета АНДОНОВСКА

Марина Дојчиновска, дипломиран педагог, веќе 12 години новинар. Во новинарството е од формирањето на телевизијата А1, била ТВ-уредник на Контактната редакција во Сител, уредник на Контактната редакција на МТВ, до пред 3 години приватен продуцент или, како што вели самата, *free lenser* на македонски начин.

Со знакот на "Порти" - македонската јавност прослави 40 изданија на "Македониум" - емисија за враќање на македонскиот идентитет!

Последниот ексклузивен проект на "Порти" е филмот за Хунзите и Калашите - Македонците на Хималаите. Дојчиновска има што да му раскажува на својот 4,5 годишен син Дамјан.

MARINA DOJCINOVSKA, A REPORTER AND RESEARCHER

Mega interview

THE VISIT TO THE MACEDONIANS IN HUNZA IS ANOTHER PROOF ABOUT OUR IDENTITY!

ARE THERE REALLY ANY MACEDONIANS OUT THERE?

You recently got back from a very interesting trip, whose mission was, as for a long time, exactly 11 years, is the mission of "Makedonsko Sonce" too, "The true story about Macedonia".

DOJCINOVSKA: Mission?! Perhaps it was! I know that it was the answer to the big and crucial Macedonian question: are there really Macedonians out there!

For the intellectual Macedonian public, the Hunz and Kalashi at least for 10 years, since I've first heard of them, represented "only a heard story", with a mystic sound and a hypothetical vision.

Anyone who has read just a little of Macedonian history (by this I mean to Quintus Curtius Rufus, Plutarch, Arian), should have an idea that in the whole "neo-romantic Macedonian story" there is a certain logic - that Alexander the Great reached the foothills of the Himalayas, with the Macedonian Phalange, following the silk road, towards east, towards the sun and the end of the world. Some of them remained there, and we found them, and they are still there. All of these centuries, from 326-327 BC till today, because of the hard mountainous terrain, protected from different missionaries, curious travelers, occasional passengers and inva-

■ Interviewed by:
Elizabeta ANDONOVSKA

Marina Dojcinovska, bachelor in pedagogue, for over 12 years a journalist. She is in journalism since the forming of A1 TV, was the editor of editorial contact office of Sitel TV, an editor of the editorial contact office in the MTV, and up until 3 years ago a private producer or, as she herself puts it, a free lancer in a Macedonian way.

In the sign of "Porti"- the Macedonian public celebrated the 40 issues of "Makedonium"- a show for the coming back of the Macedonian identity!

The last exclusive project of "Porti" is the film about the Huns and Kalashite - Macedonian from the Himalayas. Dojcinovska has lots to tell to her 4.5 year old son Damjan.

ders, cut off even from the Patens, and the Chinese and the rest of the world-they lived high in the Himalayas alone and untouched. The Hunz and Kalashi say that you can only arrive there if you go to look for them. And we went to look for them-to our brothers of the Himalayas, the guardians of the remote destinations from the most famous of the Macedonians times. Both of them say that they are descendants of Alexander the Great.

Alexander the Great did his mission of merging East and West with a vision. How did your crew follow his journey there, and how did you come all the way to Pakistan, to the Hunz and Kalashite which are direct descendants of the Macedonian Phalange?

DOJCINOVSKA: It wasn't simple. Actually, I think it would have been impossible without John Baba. From all of the people that I have spoken to on the subject of the Hunz and Kalashi only Mr. Vladimir Ralev has been to the Kalashi. As a good guide for that region of the world, he took upon himself the entire organization and realization of this project. Ralev achieved to turn a vision in to a concrete story with video record, and all of the practical problems along the way were dealt with an incredible elegance, even when it comes to Pakistan. He is an impressive person, a great Macedonian and I think that with this journey he wanted to an-

Александар Македонски својата мисија за спојување на Истокот и Западот ја правел со визија. Како Вашата екипа го следеше неговиот пат и како дојдовте до таму, дури до Пакистан, кај Хунзите и кај Калашите кои се директни потомци на македонската фаланга?

swer the call of the archeologist within (among others he is a bachelor of archeology and art history), when it comes to Macedonia. The Hunz and Kalsahi live on territories which today are a part of Pakistan. So in order to come to them, you have to travel trough Pakistan, once called the tribal country of Pakistan,

ДОЈЧИНОВСКА: Не беше едноставно. Всушност, мислам дека ќе беше и невозможно без Џон Баба. Од сите луѓе со кои сум разговарала на тема Хунзи и Калаша единствено господинот Владимир Ралев досега бил кај Калашите. Како добар познавач на приликите во тие региони од светот, тој на себе целосно ја презеде организацијата за реализирање на овој голем проект. Ралев направи една визија да стане конкретна и доживеана приказна со свој видеозапис, а сите практични проблеми по пат да се решаваат со неверојатна лежерна еланција, дури и кога станува збор за Пакистан. Тој е импресивна личност, голем Македонец и мислам дека со ова патување сакаше да одговори на археологот во себе (меѓу другото, дипломиран археолог и историчар на уметноста), кога станува збор за Македонија.

И Хунзите и Калашите живеат на територии, кои денес се дел од Пакистан. Значи, за да се дојде кај нив треба да се пропатува Пакистан, некогаш ја нарекувале племенската земја Пакистан, а денес се вика Исламска Република Пакистан. Карачи, Исламабад, Гилгит - како се движиш на север, накај Хималаите, ги минувааш Сунитите, Шиитите, Патанците - легнати на чарпоите (ниски ориентални креветчиња, покрај патиштата горат огнови, мириса на кебап и на чикен тика). Дива земја - наргиле и жива егзотика.

На мојата пакистанска виза пишуваше Not valid for restricted and prohibited areas - бидејќи во некои предели државата Пакистан не гарантира заштита!

По такви предели и патишта се стигнува до Хунзите, по 19 часа возење со џип од Исламабад.

and today is called the Islamic Republic of Pakistan. From Karachi, Islamabad, Gilgit - as you move northwards, towards the Himalayas, you pass the Sunnites, Shiites, the Patens - spread out on their charpoy (short oriental beds, fires burning a long side the road, you can smell kebabs and chicken tika). A wild country- narguile and living exotic.

On my Pakistani visa Not valid for restricted and prohibited areas was stamped - because in some parts of the country the government doesn't guarantee protection! Trough such part and roads you can get to the Hunz, after 19 hours of driving by jeep from Islamabad.

THE SAME DNA IS ANOTHER PROOF ABOUT OUR IDENTITY

Following the Macedonian DNA, which as a fact was proven before the making of the film about Alexander, was the feeling that the Hunz were our closest relatives proven in reality?

ДОЈЧИНОВСКА: The deepest towards the roots, the highest to the Gods, and again among your own!!! Preparing for this journey, I could only find little in written materials. When we got there, after all of those hours spent driving, I can understand why! Karakorum road, the road that gets you in the valley of the Hunz was built in the 80's, and it is a piece of marvel in the history of roads, cut by rocks with 300 meters deep cliffs that end in the river Indy.

When even after that relatively new road, the average speed is 25kph, today in the 21 century, it becomes clear to you that in all

ИСТАТА ДНК УШТЕ ЕДЕН ДОКАЗ ЗА НАШИОТ ИДЕНТИТЕТ

 Следејќи ја македонската ДНК, што како факт се потврди и пред снимањето на филмот за Александар Македонски, се докажа ли и на јаве чувството дека Хунзите се наши најблиски роднини?

ДОЈЧИНОВСКА: Најдлабоко до корените, највисоко до боговите, а повторно меѓу своите!!! Подготвувајќи се за ова патување, можев да најдам многу малку пишан материјал. Кога стигнавме таму, по сите часови возење, ми беше јасно зошто! Karakorum road, патот по кој се стигнува во долината на Хунзите е изграден дури осумдесеттите години, тој е вистинско чудо во историјата на патиштата, пат засечен во карпи, со провалии од 300 метри, кои завршуваат во реката Инд.

Кога и по тој релативно нов пат, просечната брзина на движење е 25 км на час, сега во XXI век, ви станува јасно дека сите векови наназад патувањето до Хунзите било речиси невозможно - оттаму е редок и секој запис за нив.

До 1974 година, пред да станат административен дел од Пакистан, Хунзите живееле во своја држава - држава на Хунзите - со свој крал. Кралот го задржале до денес - го викаат Мир. Тој беше отсутен за време на нашиот престој, но затоа прием ни приреди неговата сопруга, Нејзиното височество кралицата на Хунзите, кои денес ги има педесеттина илјади. Главен град е Каримабад, до 1974 година Балтит.

На првото спомнување на Македонија, луѓето видно возбудени ви велат: "Значи, ние сме роднини!!! Зошто и ние сме Македонци кои останале овде од времето на Александар Македонски!..." и македонските приказни почнуваат: како останале, зошто останале, имаат неколку верзии за тоа зошто останале, а најмногу веруваат во онаа според која тие се таму сите овие векови за да се знае до каде дошла фалангата и до каде стапнала македонска нога во најголемиот поход од сите походи во историјата.

ЗАЕДНИЧКИ ЗБОРОВИ И КАЈ МАКЕДОНЦИТЕ НА ХИМАЛАИ

 Во едно наше интервју познатиот лингвист д-р Илија Чашуле ја истакна врската меѓу бурушускиот и старомакедонскиот јазик, докажана преку долгогодишни научни истражувања. Го воспоставивте ли и Вие тој линк?

ДОЈЧИНОВСКА: Да, пред да заминам, јас ги прочитав неговите истражувања и можам да кажам дека лично се уверив

of the centuries past, a trip to the Hunz was virtually impossible - that's why every record about them is rare.

Until 1974, before they became an administrative part of Pakistan, the Hunz lived in their own state - the state of the Hunz - with their own king. They kept the king till this day and they call him Peace. He was away during our stay, but his wife made a reception for us, Her Highness the queen of the Hunz. There are over 50.000 Hunz today. The capital is Karimabad, Baltit till 1974. On the first mention of Macedonia, the people clearly excited say: "So, we are cousins!!! Because we are also Macedonians who were left here since the time of Alexander!"... and the Macedonians stories begin: how they stayed, why they stayed, there are several versions about why they stayed, but mostly they believe the one in which they remain there throughout the centuries so that it is known what is the farthest place of where the Phalange came and where the Macedonian foot stepped.

COMMON WORDS TO THE MACEDONIANS IN HIMALAYAS

In one of our interviews, the famous linguist D-r. Ilija Chashule pointed out the link between the Burshu and the ancient Macedonian language, proven through long years of scientific research. Did you also establish that link?

DOJCINOVSKA: Yes, before I left, I read his research and I can say that I'm personally convinced of that, and I'm even in a position to enrich the list of common words. The same embroilments, ezigias with zurlas and drums, the same openheartedness, wood carving, the same Macedonian symbols for recognition and most importantly, the Burshu language (they are the only ones that still speak Burshu on the entire planet).

They said hallo to Ilija Chashule, a linguist who is probably the first Macedonian who has researched the relations between the Burshu and the ancient Macedonian language.

That mutual filing of common belonging to the great idea of Macedonia resulted in unforgettable emotional moments. As if you have found somebody who you have lost along time ago - somewhere at the end of the world!

A man told me a sentence which gave me Goosebumps:

"Imagine - he said - the greatness of Alexander when he managed to link us after all these centuries and thousands of kilometers apart, here on the roof of the world!"

You also visited the Kalash. Who are they actually?

DOJCINOVSKA: from the Hunz (northeastern Pakistan) to the Kalash (northwestern Pakistan, on the border with Afghanistan),

во тоа, па дури сум во состојба и да го дозбогатим списокот на заеднички зборови. Исти везови, езгии со зурли и со тапани, иста срдечност, резби во дрво, истите македонски симболи за распознавање и можеби најважното, бурушуски говор (на цела планета уште тие сè уште зборуваат бурушуски).

Го поздравил д-р Илија Чашуле, лингвист кој веројатно е првиот Македонец, кој ги посетил заради своите научни истражувања на релациите меѓу бурушускиот и старомакедонскиот јазик.

Тоа заемно чувство за заедничка припадност кон големата и возвишена идеја Македонија, резултирало со неповторливи емотивни моменти. Како да си пронашол некого кого одамна си го изгубил - некаде на крајот на светот! Еден човек таму ми кажа реченица која ме наежи:

“Замисли ја - рече - големината на Александар кога успева да не поврзе и по сите овие векови и илјадници километри оддалеченост, овде на покривот на светот!”

Ги посетивте и Калашите. Всушност, кои се тие?

ДОЈЧИНОВСКА: Од кај Хунзите (североисточен Пакистан) до кај Калашите (северозападен Пакистан, на границата со Авганистан), треба да се поминат многу планини, треба да се искачи највисоката - 3.740 м. Пат има, но неасфалтиран, на некои места, од надојдените води од Химдокуш, тој станал река и тогаш патувањето станува “каamel трофи” по Хималаите. И по сите лоши патишта, надојдени води, чудни бои и месечеви предели - одеднаш сè ви се чини толку познато.

Како момент од претходниот живот, како македонско дејаву. Некакви лични визији за чинот на допирање со личната суштина. На еден мост, како Бошков мост, по една река како Гарска, по еден пат како низ Јама, доаѓаш во Бамбурет, едно од трите села на Калашите.

Те дочекуваат убави лица, наши физиономии, толку различни од сите кои ги опкружуваат, насмеани и срдечни луѓе. Гледате како изгледа апсолутната среќа на нечие лице. Луѓе кои во својот живот не направиле ништо грандиозно и особено не многу пари, но и луѓе кај кои не постои депресија, ниту како термин, ниту како поим! За себе тврдат дека се од славните потомци на Александар Македонски, а потесната конекција, според некои пакистански истражувачи, е теоријата дека и самата Роксана, невестата на Александар, била од овие краишта.

Вистинско изненадување за нашата екипа беше сознанието дека во Бамбурет, веќе 9 години грчки мисионери, и на Калашите и на туристите, им ја раскажуваат нивната верзија за Александар Македонски и конекцијата со Калашите. Таму, на сред село, во Бамбурет, за крајот на август 2005 година беше закажано отворање на грчки културен центар. Не присуствувавме на свечениот чин! Едно момче од Калашите, кое ше-

you should cross a lot of mountains; one of the highest is 3740m. There is a road but, it's not paved, on certain places it became a river because of the overflowing waters from the Hindukush, and then the journey becomes a “camel trophy” over the Himalayas. After all those bad roads, overflowing waters, strange colors and lunar landscapes - suddenly it all feels so familiar.

Like moments of a previous life, like a Macedonian *deja vu*. At the bridge, like Boshkov Bridge, on a river like Gorska River, on a road like the one through Jama, you arrive at Bamburet, one of the three villages of the Kalash. You are welcomed by beautiful faces, with similar physiognomy as ours, so different from everybody that surrounds them, smiling and openhearted people. You can see how absolute happiness looks like on a person's face. People who in their own lives did nothing grandiose especially not having a lot of money, but people who do not experience depression, neither as a term or as a definition! They claim about themselves that they are the famous descendants of Alexander, and according to some Pakistani researchers, there is a theory that Roxana, Alexander's bride was from these parts. The real surprise to our crew was that in Bamburet, for over 9 years Greek missionaries, to the Kalash and to the tourists, tell their version of Alexander the Great and the connection with the Kalash. There in the middle of the village, in Bamburet, at the end of August 2005 the opening of the Greek cultural center was scheduled to be opened. We didn't attend the ceremony! A boy from the Kalash who was guiding tourists through Bamburet, at the end of our stay, said to me: “I, who think that I'm the smartest person in the village, am ashamed of myself. Well I'm hearing from the first time that Macedonia is not the same as Greece!”

EVERYWHERE FAMOUS EXCEPT AT HOME

Everywhere he stepped, Alexander left a permanent mark. He is celebrated everywhere, except at home, here in his Macedonia!

ДОЈЧИНОВСКА: He merged the East and the West, created new relations based on equality, spread the Macedonian culture, but also respected other cultures. In Pakistan he built 17 cities - 17 Alexandrias, and Karachi is one of them. We in Skopje don't have

a monument of Alexander. Over there are lots and they are opened by (the ribbon is cut by) the Greek ambassador. I'm not angry at him! That is the way it will be in the future as well. There is no national strategy based on the Macedonian identity in this country!!!

Such things happen by accident or by enthusiasm to us. What little is done on that field is a result of the personal energy of individuals. Thank God for them! One of those people is the founder

таше туристи низ Бамбурет, на крајот од нашиот престој кај нив, ми рече: "Јас што се мислам дека сум од најпапетните во селово, сега се срамам од себе. Па, јас прв пат слушам дека Македонија не е исто што и Грција!"

СЕКАДЕ СЛАВЕН САМО НЕ ДОМА

Секаде каде што стапнал, Александар Македонски оставал и траен белег. Го слават секаде, само не дома, тука во неговата Македонија!

ДОЈЧИНОВСКА: Ги споил Истокот и Западот, создавал нови односи меѓу народите базирани на еднаквост, ја ширел македонската култура, но ги почитувал и туѓите. Во Пакистан изградил 17 градови - 17 Александрии, и Карачи е една Александрија. Ние ни во Скопје немаме споменик на Александар. Таму има многу и ги отвора (ја сече лентата) грчкиот амбасадор. Не му се лутам нему! Така ќе биде и во иднина. Национална стратегија заснована на македонскиот идентитет во оваа држава нема!!!

Тоа кај нас се случува стихийно и ентузијастички. И она малку што се прави на тоа поле е резултат на личната енергија на поединци и индивидуалци. Фала му на Господа што има и по некој таков! Една од тие личности е и основачот на Вашиот неделник, господинот Ѓорѓија - Ѓорѓиј Атанасоски, кој наскоро на македонскиот народ и на територијата од која потекнува големиот војсководец ќе им го подари првото обележје на Александар Македонски.

Пакистанците ми станаа многу симпатични заради нивниот однос кон Александар Македонски. Тие го почитуваат и го слават и денес, иако за нив тој бил освојувач.

"Патиштата на Александар" сè повеќе и повеќе стануваат најатрактивни дестинации во туристичката понуда на Пакистан. Ние донесовме серија од 12 епизоди за освојувањата на Александар низ денешен Пакистан, продуцирани од Пакистанската ТВ. Се радувам што и нашите гледачи ќе можат да ги проследат. (Ниедна од нашите ТВ-куќи досега не понудила сличен ТВ-проект. А Александар беше Македонец - тргна од овде и стигна до кај нив.)

За крај ќе се вратам на Вашата мисија: ја пронајдовте ли последната алка на нашиот идентитет, со кој треба да се соочи секој Македонец на ова тло?

ДОЈЧИНОВСКА: Еден огромен чекор напред во т.н. осветување или последната вистина во мојот мозаик наречен Македонија! Јас знам и која сум и што сум, и никој, никаде, никогаш не ме рекол Македонче. Не размислувам во деминутив, особено не кога мислам на Македонија, зашто бев до крајот на светот до каде што беше Македонија!

Секоја држава која држи до себе, по вакво откритие би требала итно да преземе конкретна и сериозна иницијатива.

Кај Хунзите и кај Калашите треба да се испрати експедиција од историчари, етнологи, лингвисти, македонисти, можеби и по некој политичар - од оние кои преговараат за двојни или за тројни формули за името на Република Македонија. Тие се таму и нè чекаат, сите овие векови од пред Христа!

А, што се однесува до овој проект "Mission impossible - done!", продукцијата "Порти" веќе работи на филмот и нетрпелива сум да го споделим со македонската јавност!

of your weekly newspaper, Mr. Gorgija - George Atanasoski, who will soon give to the Macedonian people and to the territory from which the greatest general comes from the first monument to Alexander the Great. The Pakistanis became very dear to me because of their attitude towards Alexander. They respect and honor him even today although he was a conqueror to them.

"The roads of Alexander" are becoming more and more attractive destinations to the tourists in Pakistan. We brought back a 12

part series about the conquest of Pakistan by Alexander, produced by Pakistani TV. I'm glad that our viewers will be able to see them as well. (None of our TV stations have so far offered a similar TV project. And Alexander was a Macedonian - he started from here and reached them).

For the end I'll bring us back to your mission: Did you find the last link to our identity, with which every Macedonian should be faced?

ДОЈЧИНОВСКА: One huge step forward in the so called awakening or the last truth in my mosaic called Macedonia! I know who I'm and what I'm, and nobody, anywhere, never called me Macedonian. I don't think in a diminutive especially not when I think about Macedonia, because I was at the end of the world which used to be Macedonia!

Every country that respects it self, after this kind of a discovery should immediately take concrete and serious initiatives. An expedition of historians, ethnologists, linguists, maybe a politician or two - from one of those that negotiated about the double or triple formulas about the name Macedonia should be send to the Hunz and Kalash. They're there and waiting for us, all of this centuries!

As for this project "Mission impossible - done!", the production "Porti" is already working on the movie and I'm eager to share it with the Macedonian public!